ΕΤΟΣ Δ' ΑΡΙΘ. 579 **Τιμᾶται λεπτὰ 10** ΤΕΤΑΡΤΗ 28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1883

ΜΗΧΑΝΕΞΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ: Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20 — Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. 30
ΑΓΓΕΛΙΑΙ: ἅπαξ ἡ δίς, λ. **40**, τρὶς ἕως ἑξάκις λ. **20**, κατὰ μῆνα λ. **15**, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. **10**.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, **ὁδὸς Μουσῶν**, *Ἀριθ.* 6, *ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος.* —

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΤΑ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐὰν πρόκηται νὰ γίνῃ ὁπωσοῦν μακρότερος λόγος περὶ τῶν μουσείων ἡμῶν, τοῦτο ὀφείλεται οὐχὶ εἰς τὸν γράφοντα ταῦτα, ἀλλ' εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ φύλλου. Ἡ ἐξήγησις αὕτη εἶνε ἀναγκαία ἵνα μὴ καταλογισθῶσιν εἰς βάρος ξένων τὰ—οὔφ ἀδερφέ. . . πάλιν πέτραις ! . . . καὶ τὰ τοιαῦτα, ἅτινα πολλοὶ θὰ ἐκφωνήσωσιν ἀναγινώσκοντες τὸν τίτλον τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Διότι εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἀείποτε ἐδείχθημεν ἄστοργοι πρὸς τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι εἴμεθα ἀκόμη καθαροὶ Ἀνατολῖται. Ἡ ἀκηδία αὕτη δὲν ἐπιδεικνύεται μόνον ὁσάκις πρόκειται περὶ λειψάνων τῆς ἀρχαιότητος. Ὁ περιωρισμένος ἡμῶν νοῦς ἀδιαφορεῖ πρὸς πᾶν ὅ,τι δὲν συνέχεται ἀμέσως μετὰ τοῦ ὑλικοῦ συμφέροντος. Τὰ ἑλληνικὰ μνημεῖα δὲν εἶνε τὰ μόνα ἐν Ἑλλάδι περιφρονούμενα. Ἕκαστος ἡμῶν περιέβαλεν ἑαυτὸν μὲ τεῖχος σινικὸν καὶ ἐργάζεται ἐκεῖ ὑπὲρ τοῦ στομάχου· διὰ τὰ λοιπὰ ὀλίγον ἐνδιαφέρεται· ὁ γείτων του κερδίζει περισσότερον καὶ αὐτὸς τὸν φθονεῖ, ἐὰν ὀλιγώτερον τὸν περιφρονεῖ. Ἰδοὺ τὸ πρῖσμα τοῦ Ρωμηοῦ.

Ἐντεῦθεν ἡ πρόοδος τῶν ἐπιστημῶν ἐν Ἑλλάδι—διότι ἰδίως περὶ τῶν ἐπιστημόνων λέγονται ταῦτα—ἐντεῦθεν οἱ γενικώτεροι, οἱ πράγματι *ἀνεπτυγμένοι* ἄνθρωποι, οἱ χρηστοὶ χαρακτῆρες· ἐντεῦθεν ἡ ἀπογοήτευσις, ἡ ἀηδία καὶ ἡ κακομοιρία ἡμῶν.

Τὸ ἅλας τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας ἐμωράνθη, ἐπλεόνασαν δὲ τὰ σκόροδα. Διὰ τοῦτο ἐν ᾧ ἡμεῖς καυχώμεθα, ὅτι ἐγείναμεν ἄξιοι νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν χορείαν τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν, ἐκεῖνοι μᾶς ἀποστρέφονται σφίγγοντες τὴν ῥῖνα διὰ τῆς χειρός.

Ἡ πολυτέλεια εἰσέδυσεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑφ' ὅλας τὰς μορφάς, εἰς τὰ φορέματα, εἰς τὰς κατοικίας, εἰς τὰς διασκεδάσεις. Τοῦτο εἶνε φυσικόν, ναί. Ἀλλὰ τοὐλάχιστον ἂς μὴ γινώμεθα γελοῖοι θέλοντες νὰ φανῶμεν μεγαλοπρεπεῖς, ὅπως γινόμεθα ἀπάνθρωποι, θέλοντες νὰ δείξωμεν, ὅτι εἴμεθα εὔσπλαγχνοι· διότι πολυτέλεια ἄνευ καλαισθησίας εἶνε χυδαῖον, ἀρχοντοχωριάτικον. Καὶ δυστυχῶς ἀκριβῶς εἰς τοῦτο τὸ κεφάλαιον χωλαίνομεν πολὺ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες· ἔχομεν καλαισθησίαν, ὅσην δύναται νὰ διδάξῃ ἕνας Λεμπλεμπιτζῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἕκαστος δανείζεται ὀλίγην ἀπὸ τὸν ῥάπτην ἢ τὴν ῥάπτριαν, καὶ μὲ αὐτὴν περνοῦμεν πάντες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, πλούσιοι καὶ πένητες, ἀμαθεῖς καὶ πεπαιδευμένοι... Εἶνε ἀληθὲς, ὅτι ἐξαιρουμένης ἴσως τῆς Ἑλλάδος, οὐδέποτε αἱ ὡραῖαι τέχναι κατώρθωσαν νὰ ἠλεκτρίσωσιν ὁλόκληρον ἔθνος, ὥστε νὰ γείνῃ καὶ αὐτό, οὕτως εἰπεῖν, καλλιτεχνικόν· ἡ αἴγλη ὅμως τοῦ σεμνοῦ καὶ τοῦ ὡραίου, ἡ ἐκπεμπομένη ὑπὸ τῶν ἔργων τῶν καλῶν τεχνῶν, φθάνει εἰς ἄλλας χώρας καὶ μέχρι τῶν κατωτάτων στρωμάτων τῆς κοινωνίας, τὰ φωτίζει, τὰ ἐξαγνίζει, καὶ τοῖς παρέχει πάντοτε ἡδονὰς ἁγνὰς καὶ εὐγενεῖς. Τοιαύτη ἀμόλυντος ἀκτὶς δὲν ἔπεσεν ἀκόμη εἰς τὸ ἔδαφος τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος, καὶ ἂν ἔπιπτε, δὲν θὰ ἔφθανε μέχρι τῆς ψυχῆς ἡμῶν, ἀλλὰ θὰ τὴν ἐχάπτομεν· διότι, ὅπως τὰ παιδία, νομίζομεν, ὅτι ὅλα τὰ πράγματα, καὶ τὰ ἄνθη καὶ αἱ εἰκόνες καὶ ἡ φιλοπατρία καὶ τὰ ἀγάλματα χρησιμεύουν μόνον εἰς τὸ νὰ μᾶς τρέφουν καὶ νὰ μᾶς παχύνουν.

Ἀλλὰ καὶ νὰ μᾶς παχύνουν δύνανται τὰ μουσεῖα, ἀρκεῖ μόνον τὰ περιποιηθῶμεν ὀλίγον, ὥστε νὰ προσελκύσωμεν τοὺς ξένους. Τὰ ἀρχαῖα δύνανται ν' ἀποδώσι πηγὴ πλούτου ἀνεξάντλητος διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἂν καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ ἦνε αὐτὸς ὁ μόνος προορισμός των. Ὅ,τι χρησιμεύουσιν ἐν τῷ ἐτωτερικῷ οἱ ἀνάδοχοι καὶ οἱ κουμπάροι, οἱ βουλευταὶ καὶ οἱ κομματάρχαι, τὸ αὐτὸ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσωσιν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ εἰς τοὺς εὐγενεῖς ἀπογόνους τὸ ὄνομα καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν ἀπογόνων, αἱ ὑδρίαι καὶ οἱ ἐπιτύμβιοι λίθοι τῶν τάφων των. Τοῦτο γνωρίζουσιν ἄριστα οἱ ξενοδόχοι καὶ οἱ ξεναγοί, διότι οἱ Εὐρωπαῖοι τοῖς ἀφίνουν κατ' ἔτος δύο ἢ καὶ περισσότερα ἑκατομμύρια· καὶ ταῦτα μεθ' ὅλας τὰς ἐλλείψεις, ὅλην τὴν ἀβελτηρίαν ἡμῶν, ὅλην τὴν ἀκαταστασίαν καὶ τὴν ἀθλιότητα τῶν ὁδῶν καὶ ξενοδοχείων καὶ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν. Ἄλλα ἔθνη πρὸ πολλοῦ ἐνόησαν τὸ συμφέρον των καὶ παντὶ τρόπῳ εἰργάσθησαν νὰ προσελκύσωσι τοὺς ξένους. Ὄχι μόνον ὁδοὺς καὶ τὰ τοιαῦτα χάριν αὐτῶν κατεσκεύασαν, ἀλλὰ καὶ σιδηροδρόμους ἀνερχομένους ὑψηλὰς κορυφὰς ὀρέων. Καὶ κατώρθωσαν ἡ μὲν Ἑλβετία νὰ εἰσπράττῃ ἐκ τῶν προσερχομένων ξένων κατ' ἔτος ὑπὲρ τὰ ἑκατόν, ἡ δὲ Ἰταλία ὑπὲρ τὰ διακόσια ἑκατομμύρια φράγκων. Σημειώσατε δὲ ὅτι τὸ χρῆμα τοῦτο εἶνε τὸ ὠφελιμώτατον καὶ ἀπονώτατον πάντων.

Διότι προσκτᾶται ἄνευ κεφαλαίων καὶ δὲν εἰσέρχεται εἰς τὰ σιδηρᾶ χρηματοκιβώτια τῶν τραπεζιτῶν, ἀλλ' εἰς τὰ θυλάκια τοῦ ἀχθοφόρου, τοῦ ἁμαξηλάτου, τοῦ ἀγωγιάτου, τοῦ ὁδηγοῦ, τοῦ ἐπαρχιακοῦ ξενοδόχου, τέλος τοῦ χω-

ρικοῦ, ὅστις πωλεῖ τὸ γάλα, τὰ αὐγὰ καὶ τὴν ὄρνιθά του. εἶναι δηλ. πλοῦτος δεκαπλασίως ὠφελιμώτερος διὰ τὸ ἔθνος τοῦ τῶν τραπεζῶν καὶ ἑταιριῶν, πλοῦτος πραγματικῶς πλουτίζων τὰ ἔθνη, διότι καθιστᾷ τὸν λαὸν εὔπορον, ἑπομένως ἀνεξάρτητον καὶ φίλον τῆς τάξεως καὶ τῆς εὐνομίας. Ἔπειτα πόσαι ἄλλαι μικραὶ τέχναι, ὠφελοῦσαι πάλιν τοὺς μικροὺς, δὲν ἀναπτύσσονται ἐκ τῆς συρροῆς τῶν ξένων; Ὁλόκληρα καντόνια τῆς Ἐλβετίας ἀποζῶσιν ἐκ τῶν ἐκεῖ κατασκευαζομένων λιθίνων ἢ ξυλίνων ἀθυρμάτων, ἅτινα οἱ ξένοι ἀγοράζουσι πρὸς ἀνάμνησιν· τὰ δὲ κεντήματα καὶ τὰ πλεκτὰ αὐτῶν ἐξάγονται εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Τίς δὲ δὲν γνωρίζει τὰς κομψὰς ξυλίνας θήκας τοῦ Σορρέ του ἢ τὰς ἐκ κογχυλίων; ταῦτα οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχουσι καθ' ἑαυτὰ, οἱ ξένοι ὅμως τὰ πληρόνουσιν ἀκριβὰ προς ἀνάμνησιν. Τὸ αὐτὸ ἠδύνατο καὶ παρ' ἡμῖν νὰ συμβαίνῃ ἡ νῦν π. χ. ἐν τῷ ἐνταῦθα ἐργαστηρίῳ τῶν γυναικῶν φθισιῶσα ταπητουργία ἠδύνατο διὰ τῶν ξένων νὰ γείνῃ γνωστὴ εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ ν' ἀποβῇ οὕτω ἔντιμος πορος ζωῆς εἰς χιλιάδας γυναικῶν.

Ἡ φύσις ἐπροίκιτε τὴν Ἑλλάδα μὲ θάλασσαν μεγάλην, ὄρη θαυμάσια, οὐρανὸν μοναδικόν· μᾶς ἔδωκε κρήνας διαυγεῖς, δάση πυκνὰ καὶ τοποθεσίας ἐξαισίους· οἱ δὲ ἀρχαῖοι καὶ νεώτεροι ἡμῶν πρόγονοι ἐκόσμησαν ἑκάστην σπιθαμὴν γῆς μὲ ἓν ἡρωϊκὸν κατόρθωμα, ἕκαστον ὄρος μὲ μίαν ἱστορίαν, ἕκαστον ποταμὸν μὲ ἕνα μῦθον χαρίεντα καὶ ἔβαψαν ἑκάστην φάραγγα μὲ χρώματα αἵματος ἀνεξίτηλα. Φύσις καὶ πρόγονοι μᾶς ἀπήλλαξαν τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ διορίζωμεν, ὅπως ἐν Βιέννῃ, ἐπιτροπὰς, ἵνα σκεφθῶσι τίνι τρόπῳ δύνανται νὰ προσελκύσωσι τοὺς ξένους. Οἱ ἀρχαιομαθεῖς καὶ οἱ καλλιτέχναι ἀγαπῶσι τὴν Ἑλλάδα· καὶ ὁ φυσιοδίφης δὲ καὶ ὁ ἰατρὸς καὶ ὁ νομικὸς καὶ ὁ ἔμπορος καὶ ὁ βιομήχανος, ὁσάκις ζητήσωσιν ἀναψυχὴν ἐν περιηγήσεσι, θὰ προτιμήσωσι πολλῶν ἄλλων χωρῶν τὴν Ἑλλάδα· διότι ἕκαστος προτιμᾷ νὰ ἐπισκεφθῇ χώραν ἔχουσαν ἱστορίαν τινὰ καὶ ἀναμνήσεις. Ἀρκεῖ οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ παρεπόμενα νὰ ἦναι ὀλίγον ἀνθρωπινά.

Πρέπει λοιπὸν ἂν ὄχι δι' ἄλλο τι, ἀλλὰ τοὐλάχιστον χάριν τοῦ ὑλικοῦ συμφέροντος νὰ γίνωσιν πάντες ὀλίγον ἀρχαιολόγοι, νὰ συνειθίσωσι νὰ ἐκτιμῶσι τὰ ἀρχαῖα, νὰ τὰ περιποιῶνται καὶ νὰ τὰ ἀγαπῶσιν, ὅπως ἀγαπῶσι τὴν σταφίδα, τὸν καπνὸν καὶ τὰ βαλανίδια. . .

Εἰς τὸ προσεχὲς ὀλίγα περὶ ἑκάστου μουσείου. Ἐννοεῖται, ὅτι δὲν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς λεπτομερείας, ἀλλὰ μόνον νύξεις τινὰς θὰ δώσωμεν, καὶ ταύτας ἐκ γενικωτέρας ἀπόψεως.

Φιλάργαιος

ΧΡΟΝΙΚΑ

Μετ' ἐνθουσιασμοῦ πιστεύομεν ὅτι θὰ ὑποδεχθῶσι σήμερον ἐν τῷ **Μὴ Χάνεσαι** *ὅσοι τῶν Ἀθηναίων ἐνθυμοῦνται πότε πότε τὸ ἐθνικὸν καὶ ἐπαργιακὸν αὐτοῦ ὄνομα τὸν πρόλογον σειρᾶς ἄρθρων περὶ τῶν Μουσείων μας, τὴν σύνταξιν τῶν ὁποίων ἐνεπιστεύθημεν εἰς ἄνδρα καὶ τῆς τέχνης εἰδήμονα καὶ τοῦ καλοῦ λάτριν καὶ δυνάμενον νὰ ἐξάρῃ τὸ ζήτημα ἐκεῖ ὅπου τὸ ἐξαίρουν ἡ εὐστροφία τοῦ καλάμου του καὶ τὸ λαμπρὸν αὐτοῦ πνεῦμα.*

Ἀρίστην ἐντύπωσιν ἐνεποίησεν εἰς τὴν νεολαίαν ἰδίως ἡ ἐκ Παρισίων ἐπιστολὴ τοῦ ἡμετέρου ἀνταποκριτοῦ περιγράφουσα μετὰ τόσης θέρμης τὰ τοῦ βασιλέως τῆς Ἱσπανίας. Περιττὸν νὰ ὀνομάσωμεν τὸν γράψαντα, διότι ὅλιν ὑπώπτευσαν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον τὸν χαριέστατον καὶ ἔξαλλον Πειραιώτην, φίλτατον **Γ. Σρατήγην,** *τὸν αἰσθηματίαν ποιητὴν τῶν «Ροδοδαφνῶν» καὶ ἄλλων ἔργων.*

Καὶ ὁ κομψὸς **Σόκιν,** *ὁ διαβολικὸς ἀρχαῖος συνεργάτης μας ἀπηύθυνεν ἡμῖν περιγράφων τῶν κατ' Ἀμφίσσον, ἀλλὰ τὴν ἐλάβομεν σήμερον καὶ λυπούμεθα ὡς πρώτην φορὰν δὲν χρησιμοποιοῦμεν τὰς κομψὰς γραμμάς του.*

Ἐπιστέλουσιν ἡμῖν ἐκ Βιέννης, ὑπὸ ἡμερομ. 2 8βρίου:

Χθὲς ἀφίκετο ἐνταῦθα ἐκ Δανίας ὁ ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ ἡμετέρου πυροβολικοῦ κ. Χρηστος Χατζηπέτρος, παρευρεθεὶς εἰς τὰ ἐκεῖ λαβόντα χώραν μεγάλα στρατιωτικὰ γυμνάσια προσκεκολλημένος ὢν εἰς το ἐπιτελεῖον τοῦ τὴν γενικὴν ἀρχηγίαν ἔχοντος ἀντιστρατήγου Κάουφμαν. Ὁ εἰρημένος ἀξιωματικὸς περαιώσας τὴν ἐπὶ ἓν ἔτος ἐν Βερολίνῳ εἰς σύνταγμα τι τοῦ πρωσσικοῦ πυροβολικοῦ ὑπηρεσίαν του καὶ διατρίψας ἐπὶ δύο μῆνας εἰς τὰ ἐν Ἔσσεν μεγάλα καταστήματα Κρουπ, ὅπου ἰδίᾳ κατέγινεν εἰς τὰ τὸ ὅπλον του ἀφορῶντα, ἀφίκετο ἐνταῦθα ὅπως διαμείνῃ καθ' ὅλον χειμῶνα, προσκολληθεὶς εἰς τὸ ὑπὸ τὸν ἀρχιδοῦκα Ἰωάννην 11ον συνταγμα τοῦ πυροβολικοῦ, ἀποτελοῦν μέρος τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς. Μετά τινας ἡμέρας ἀναχωρεῖ ὡσαύτως ἐκ Βερολίνου καὶ ὁ ἕτερος τῶν ἡμετέρων ἀξιωματικῶν κ. Στέφανος Γεννάδης, μεταίνων εἰς Βέλγιον, ἔνθα καὶ αὐτὸς προσκολλήθη εἰς σύνταγμά τι μηχανικόν.

Σήμερον ἀναμένεται ἐνταῦθα καὶ ὁ ἡμέτερος πρεσβευτὴς κ. Ὑψηλάντης, ἀφικνούμενος ἐκ Παρισίων ὅπως ὑποδεχθῇ τὴν Α. Μ.

Ἡ «Πατρὶς» τῶν Χανίων ἀναφέρει ὅτι ἔμποροι τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκόμισαν ἐκεῖ μεταξὺ ἄλλων εἰδῶν καὶ πιάτα. Ἀλλ' οἱ Τοῦρκοι ὑπάλληλοι τοῦ τελωνείου ἄλλα μὲν ἔθραυσαν, τῶν δὲ λοιπῶν ἐμποδίσθη ἡ εἰσαγωγή, διότι ἔφερον τὴν εἰκόνα τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων. Καὶ ἐρωτᾷ μετ' ἀγανακτήσεως ἡ συνάδελφος ποῦ εὑρισκόμεθα; Εἰς τοῦτο ἀπαντᾷ ἡ κυβέρνησις τοῦ Τρικούπη παύουσα τὸν ἐν Χανίοις γενικὸν προξενον κ. Ἐπαμ. Μαυρομμάτην. Πολὺν καιρὸν εἶχον οἱ Κρῆτες νὰ ἴδοῦν Ἕλληνα προξενον, εἶχον συνειθίσει νὰ βλέπουν *σερβητόρους* τοῦ πασᾶ· καὶ ὅτε τέλος εὑρέθη εἰς ὅστις ἠθέλησε νὰ τηρήσῃ τὴν ἀξιοπρέπειαν ἥτις ἐμπρέπει εἰς ἀντιπροσωπον της ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ὁ Τρικούπης τὸν παύει, διότι ἔτσι θέλει ὁ Φωτιάδης, ὅστις τὸ ἑλληνικὸν προξενεῖον τὸ θέλει ἐξηυτελισμένον. Ἀλλοίμονον ἐὰν ἡ Κρήτη ἐπερίμενεν ἐνθάρρυνσιν ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν τοῦ Τρικούπη εἰς τὸν ἀγῶνά της τὸν σημερινόν· ἔπρεπε νὰ δεθῇ χειροπόδαρα καὶ ν' ἀφεθῇ ἀνυπεράσπιστος εἰς τὰ λακτίσματα τῶν πασσάδων. Εὐτυχῶς ἔχει ἡ Κρήτη μέσα της σθένος πολὺ περισσότερον ἀπὸ τὸν Τρικούπην. Καὶ ἐνῷ ἡ κυβέρνησις τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου ὑφίσταται ἐν Κρήτῃ τόσα κολαφίσματα καὶ ἐξευτελισμοὺς, ἡ Κρήτη μεγαλοφρόνως ἀγωνίζεται καὶ ματαιοῖ πᾶσαν ἐνέργειαν τῶν Τούρκων τείνουσα νὰ ταπεινώσῃ αὐτήν. Τί ἐντύπωσιν ἡ διαγωγὴ αὕτη τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως προξενεῖ ἐν Κρήτῃ καὶ ποίαν ζημίαν φέρει εἰς τὴν ὑπόληψιν καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου δύναται ἕκαστος νὰ ἐννοήσῃ. Καὶ ὡς μικρὰν ἀποζημίωσιν ἀπέναντι τούτων διδάσκει τοὺς Κρῆτας νὰ περιφρονῶσι τὸν Τρικούπην.

Ἄγριοι ἐν Ἀθήναις! Τὰ περισσότερα τῶν νεοστηθέντων γραμματοκιβωτίων ἐβουλώθησαν ἀπὸ πέτρας, βρώμας, παληόχαρτα· αἱ κλειδωνιαὶ ἐθραύσθησαν· τὰ ριπτόμενα γράμματα ἐτάφησαν. Χθὲς δὲ ἐρ' ἁμάξης ὁ κ. διευθυντὴς μετὰ τοῦ ὑποδιευθυντοῦ καὶ ἄλλων ὑπαλλήλων καὶ κλειδαράδων ἐξῆλθον εἰς περιοδείαν καὶ ἀπηλευθέρωσαν κάμποσα γράμματα, ἀφοῦ προηγουμένως ἐκαθαρίσθησαν τὰ γραμματοκιβώτια καὶ ἐπεδιωρθώθησαν αἱ κλειδωνιαί. Καὶ ὅλα αὐτά, διότι τὰ γραμματοκιβώτια διευκολύνουν τὴν συγκοινωνίαν. Ἰδοὺ καὶ μία νέα ἀνάγκη συγκαλέσεως τῆς ἐπιστρατείας, διὰ νὰ περισσεύῃ στρατὸς καὶ φρουρῇ τὰ χρηματοκιβώτια.

Τί διαφορὰ ἀνθρώπου ἀπ' ἄνθρωπον! Τί διαφορὰ Μανσόλα ἀπὸ Κωστάκην! Εἴδετε το ταχυδρομεῖον, ποσὴ φιλοκαλία, ἄνεσις, εὐρύτης, τάξις ἀνεπτύχθησαν ἐκεῖ μέσα! Εἴδετε καὶ τὸ τηλεγραφεῖον, πόση φιλοκαλία, σιότος, στενοχωρία, ὑγρασία ἀνεπτύχθησαν ἐκεῖ μέσα! Πρὸς ἐπίμετρον ὁ κ. Κωστάκης ἐκρέμασε δι' ἐπιγραφὴν μίαν ἐλεεινὴν ταῦλα ἐγκαρσίως, ὡς νὰ ἦτο τὸ δημοσιον ἐκεῖνο κατάστημα κουρεῖον ἢ *Ἀφροδίτη* ἢ ἑστιατόριον ἢ *Ἀφθονία*. Τί ταῦλα, τί ταῦλα!

Πιστεύομεν εἰς τὴν ἐπὶ λόγῳ τιμῆς διαβεβαίωσιν τοῦ συντάκτου τοῦ «Αἰῶνος» ὅτι ἐπλανήθημεν καὶ εἰς τὴν δευτέραν ὑπόθεσιν, περὶ τοῦ ἄρθρου τῆς αὐστριακῆς παραδόσεως, ἂν καὶ τὴν δευτέραν ὑπόθεσιν πονήρως παρενείραμεν διὰ ν' ἀνακαλυφθῇ ὁ ἀληθὴς ἀρθρογράφος. Τώρα ἔχομεν καὶ τρίτην ὑπόθεσιν, τον κ. Μελετόπουλον. Θὰ πλανηθῶμεν ἀρά γε καὶ εἰς αὐτήν;

Πρό τινων ἡμερῶν ἐν τῷ δήμῳ Λαγίας τῆς ἐπαρχίας Γυθείου ρῆξις ἔνοπλος ἐγένετο μεταξὺ τοῦ Δημάρχου καὶ τῆς οἰκογενείας Μαυροκουτσιάνων ἀφ' ἑτέρου. Εὐτυχῶς αἱ ἀνταλλαγεῖσαι ὀλίγαι βολαὶ οὐδὲν ἀπευκταῖον ἐπέφεραν. Καθ' ἃ πληροφορούμεθα, αἴτιος τῶν ἀγριοτήτων τούτων εἶνε ὁ ἀνωτέρω δήμαρχος, ὅστις σκανδαλωδῶς φερόμενος ρίπτει πάντοτε εἰς τὴν ἀνωμαλίαν τὸν δῆμόν του. Καὶ πρέπει νὰ σωφρονισθῇ ὁ κ. Δήμαρχος, διότι ἐπὶ τέλους καὶ τὰ τουφέκια τῶν Λαγιατῶν δὲν χωρατεύουν.

Ἐπὶ τῶν προξενικῶν μεταβολῶν:

Εὐχάριστος ἡ ἐξ Ἀδριανουπόλεως ἀναχώρησις τοῦ κ. Μητσάκη.

Εὐχάριστος ἡ ἐκ Σμύρνης εἰς Φιλιππούπολιν μετάθεσις τοῦ κ. Γεννάδη.

Εὐχάριστος ὁ διορισμὸς τοῦ ὑποπροξένου ἐν Γιουργέβῳ τοῦ κ. Λεονάρδου.

Εὐχάριστος ὁ διορισμὸς τοῦ κ. Γ. Λεβίδου ὡς γραμματέως ἐν Ἰωαννίνοις. Εὐχάριστος καὶ τοῦ κ. Δρακοπούλου ἐν Σμύρνῃ. Περὶ τοῦ κ. Βρόσκη λέγεται ὅτι εἶνε συνετὸς καὶ ὀξιόλογος ἀνήρ.

Τοὺς κ. Μαρινάκην, Παλαμήδην, Τσιμπουράκην καὶ Στάϊκον δὲν γνωρίζομεν.

Χθὲς καὶ προχθὲς ἀνεγράφετο εἰς τὰς ἐφημερίδας ἡ ἀπώλεια ἔκ τινος παρὰ τὰ Πατήσια οἴκου κόρης ἑνδεκαετοῦς, ξανθούλας, μὲ τσίτια φορέματα κτλ. Ἤδη πληροφορούμεθα περὶ ἀπωλείας περιεργοτέρας ἔτι, οὐχὶ πλέον μικρᾶς κόρης, ἢ παιδίου χάσαντος τὸν δρόμον του. Νέος σπουδαστὴς ἐκ Δαμίας, ὀνόματι Κουτσόβελος, κατοικῶν ἐν τῷ ξενοδοχείῳ Παπαδάκη ἐχάθη πρὸ ἑπτὰ ἡμερῶν, καὶ δὲν κατώρθωσαν ἀκόμη νὰ τὸν ἐπανεύρουν αἱ προσπάθειαι τῶν συγγενῶν καὶ τῶν φίλων του.

Ἐκ **Γαργαλιάνων**. Ἀτμόπλοιον Βρατσέρα μὲ σημαίαν Ἑλληνικὴν παραλαβὼν 125,000 λίτρας σταφιδοκάρπου ἀνεχώρησε διὰ Τεργέστην.

Ὄχι ὀλίγα δαπανῶνται ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τῆς παιδείας ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν Καὶ ὅμως μετὰ λύπης μανθάνομεν ὅτι ἡ Νιγρίτη, κωμόπολις πολυάνθρωπος καὶ καθαρῶς Ἑλληνικὴ ὅλη, στερεῖται εἰσέτι διδάσκαλον!

Τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει Γυμνασίου συνεπληρώθη διὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ φιλόπονου νέου κκ. Κέκου, τελειοφοίτου τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, ἀπελθόντος μετὰ πολλῆς προθυμίας εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ πρό τινων ἡμέρων.

Ἡ ρωσικὴ κυβέρνησις προσδιώρισεν ὑγιειονομικοὺς λιμένας τὸν τῆς Ὀδησσοῦ, τὸν τοῦ Κὰρς καὶ τὸν τῆς Βατοῦμ, ὁρίσασα διὰ μὲν τὰς ἐξ Αἰγύπτου προελεύσεις εἰς ἑπτὰ ἡμέρας κάθαρσιν, διὰ δὲ τὰς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τετραήμερον ἐπιτηρητικήν.

Ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τῆς «Ἰταλίας» χθὲς τὸ ἑσπέρας χαρτοπαίγνια, πυροβολισμοί, ἀπώλεια χρημάτων, ξυλοκοπήματα κλπ. Ἡ δὲ ἐξουσία οὔτε εἴδησιν ἔχει.

Ἤθησαν τὰ ἐπιβληθέντα ἐν Καπαρελλίῳ ὑγιειονομικὰ μέτρα ἕνεκα τῆς ἐπιζωοτίας, λῃξάσης τῆς προθεσμίας καὶ μὴ ἐπισυμβάντος ἑτέρου κρούσματος ἀπὸ τῆς 4ης λήγοντος μηνός.

ΜΙΑ ΝΕΑ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

Ἐν ἄρθρῳ μακρῷ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Τουρκία καὶ Ἑλλὰς» ὁ *Ἀνατολικὸς Μηνύτωρ* ἐπιθεωρῶν διὰ εὐνοϊκωτάτου βλέμματος τὰ τῆς ὑλικῆς προόδου ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς εἰς βασίλειον, καταλήγει εἰς συμπέρασμα ἀρκετὰ περίεργον, χάριν τοῦ ὁποίου παρέχομεν ἀκριβῆ ἀνάλυσιν τοῦ ὅλου ἄρθρου.

Αἱ ἀπαισιόδοξοι προρρήσεις τοῦ Μέττερνιχ ἐπὶ τῇ συστάσει τοῦ νέου ἑλληνικοῦ βασιλείου δὲν ἐπηλήθευσαν. Εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ νεαρὰ ἐπικράτεια, περισφιγχθεῖσα ἐν ἀρχῇ ἐντὸς στενῶν ὁρίων, ἐσχάτως δὲ μεγαλυνθεῖσα τῇ εὐμενείᾳ τῆς Εὐρώπης καὶ τῇ γενναίᾳ συγκαταβατικότητι τοῦ Σουλτάνου, παρέστησε πρόσφορον καὶ ὠφέλιμον πρόσωπον, καὶ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ παρέσχεν ὅ,τι ἀνέμενον ἐξ αὐτοῦ οἱ φίλοι τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου.

Αἱ ὑλικαὶ πρόοδοι τῆς Ἑλλάδος εἶνε ἀξιοπαρατήρητοι, προκαλοῦσαι τὸν θαυμασμὸν παντὸς ἀδιαφόρου παρατηρητοῦ καὶ μαρτυροῦσαι πασιδήλως τὴν δραστηριότητα καὶ ζωτικότητα τοῦ νεαροῦ ἔθνους. Εἰ καὶ τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶνε κατάλληλον διὰ τὴν γεωργίαν, καὶ οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται περὶ τὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ ἐμπόριον, ἐν τούτοις ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς δὲν παρημελήθη καὶ ἡ κυβέρνησις ἀ-

ξιεπαίνως ἐμεριμνησε περὶ αὐτῆς. Ἐκτὸς τούτου, καθ' ἕκαστον ἔτος πολλὰ ἑκατομμύρια ἀφιεροῦνται εἰς συμπλέγματα ἐπαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν ὁδῶν.

Ὁ λόγος μετὰ ταῦτα στρέφεται περὶ τοὺς δημιουργουμένους καὶ δημιοργηθησομένους σιδηροδρόμους. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν βιομηχανίαν, ἐθαυματούργησεν ἐν Ἑλλάδι· μετ' οὐ πολὺ ἡ αὐτόχθων παραγωγὴ θὰ δύναται νὰ συναγωνισθῇ πρὸς τὴν ξένην βιομηχανίαν. Ἡ κυβέρνησις καὶ ἡ βουλὴ ἐμεριμνησαν ὅλως ἰδιαιτέρως περὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, καὶ ἀναγκαῖαι δαπάναι πρὸς τοιαύτην μέριμναν γενναίως παρεχωρήθησαν. Πλεῖστα θωρηκτὰ παρηγγέλθησαν καὶ ναυπηγοῦνται ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἑλλάδος ἐν τοῖς ναυπηγείοις τῆς Δύσεως. Τὸ προσεχὲς ἔαρ περὶ τὰς 200,000 ἀνδρῶν θέλουσι λάβει μέρος εἰς τὰς ἀσκήσεις καὶ τὰ γυμνάσια τοῦ 1884. Ἐκτὸς αὐτοῦ κατορθώθη ἡ ἰσορροπία τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ ἀνόρθωσις τῆς πίστεως τῆς Ἑλλάδος παρὰ τοῖς εὐρωπαϊκοῖς χρηματιστηρίοις, ὅπου ἑλληνικὰ χρεώγραφα εὐπροσδέκτως ἀναζητοῦνται.

Καὶ μετὰ τοὺς ἀνωτέρω πανηγυρισμοὺς, ὁ ἀρθρογράφος μεταβαίνει εἰς τὸν κύριον σκοπόν του, ὅστις καὶ ὤθησεν αὐτὸν νὰ παράσχῃ τὴν γενικὴν ταύτην εἰκόνα τῆς συγχρόνου Ἑλλάδο . Εἶνε δ' ὁ σκοπὸς ἡ συμμαχία τῆς Τουρκίας μετὰ τῆς Ἑλλάδος, τοῦ μικροῦ, ἀλλὰ νεαροῦ καὶ πλήρους ζωτικότητος κράτους, οὐδαμῶς ἀξίζοντος νὰ περιφρονηθῇ ὑπὸ τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς θὰ συνεπλήρου ἀποχρώντως τὴν ρωμαλαίαν ὀθωμανικὴν στρατιὰν καὶ τὸ ἐμπορικὸν ναυτικὸν τῆς Ἑλλάδος, τὸ τριτεῦον μεταξὺ τῆ: Εὐρώπης, θὰ παρεῖχεν ἐξῆσκημένους ναύτας εἰς τὰ μεγαλοπρεπῆ θωρηκτὰ τοῦ τουρκικοῦ στόλου. Εἶνε περιττὸν νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἡ ἁρμονικὴ συνεργασία τῶν δύω ἐθνῶν θὰ διεφύλαττε τὴν ἡσυχίαν τῶν νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους. Τοιοῦτος σύνδεσμος θὰ ἤρεσκε πρὸς τούτοις καὶ θὰ καθίστατο δημοτικὸς ἐν ἁπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. Πρὸ δώδεκα ἐτῶν, σκοποῦντος τοῦ Σουλτάνου Ἀβδοὺλ Ἀζὶζ νὰ ταξειδεύσῃ εἰς Ἑλλάδα, οἱ κάτοικοι τῶν πρωτευουσῶν πόλεων ἡτοιμάζοντο λαμπρῶς νὰ ὑποδεχθῶσι τὸν περιφανῆ καὶ προοδευτικὸν ἡγεμόνα. Οὐδεὶς ὑπάρχει εὐπαίδευτος ἕλλην ὁ μὴ ἀναγνωρίζων τὴν ταὐτότητα τῶν συμφερόντων Ἑλλήνων καὶ Τούρκων ἐν τῇ κατὰ τοῦ πανσλαβισμοῦ ἔχθρᾳ. Μόνον μικρά τις διαφορὰ ὑφίσταται μεταξὺ τῶν δύω κρατῶν ἕνεκα τοῦ ταχυδρομικοῦ ζητήματος· ἀλλ' εἶνε τοῦτο μικρὸν νέφος, ὅπερ θὰ διαλύσῃ ὁ χρόνος, καὶ εὐαρεστούμεθα νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι Τουρκία καὶ Ἑλλὰς θέλουσι συμπράξει, στερεοῦσαι οὕτω τὸ εἰρηνικὸν καθεστὼς ἐν Εὐρώπῃ.

Καὶ ἡμεῖς δὲν ξεύρωμεν τί νὰ εἴπωμεν περὶ τῶν ἀνωτέρω σκέψεων. Οὐχ ἧττον εἶνε μία νέα συμμαχία ἥτις ἀξιοπρεπέστερον προβάλλεται τῆς ἐν τῷ «Αἰῶνι» ὑπὸ τοῦ Ἄλφα προταθείσης ἄνευ ὅρων πτραδόσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Αὐστρίαν.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΔΟΠΟΙΙΑ

Ἡ Κυβέρνησις λέγει μεριμνᾷ πρωτίστως περὶ τῆς συγκοινωνίας ὑπὲρ ἧς καὶ συνωμολόγησε δάνειον 20,000,000, οὗ ἤδη ἱκανὸν μέρος ἐπραγματοποιήθη ἤρχισε δὲ καὶ ἡ δαπάνη. Θέλετε νὰ μάθητε πῶς πρόκειται νὰ δαπανηθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο; Ἀκούσατε καὶ κρίνατε. Μία τῶν κατὰ προτίμησιν κατασκευαζομένων ὁδῶν ἧς ἡ ἐργολαβία κατεκυρώθη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀντὶ 300,000 δραχμῶν εἶναι καὶ ἡ ἀπὸ χωρίον Κριεκούκη εἰς τὸ χωρίον Εἰδυλίας. Τὸ μὲν Κριεκούκη ἀριθμεῖ 60 — 70 οἰκογενείας ἐξ ὧν ὀλίγοι εἶναι καθαρῶς γεωργοί, τὸ δὲ χωρίον Εἰδυλλίας (κοινῶς Βύλλια) ἀριθμεῖ πληθυσμὸν ἀποκλειστικῶς σχεδὸν ποιμένων, καὶ ὀλίγων ρητινοσυλλεκτῶν καὶ ὑλοτόμων· ἀμφότερα δὲ εἰσὶ ἄμοιρα παραγωγῆς προϊόντων καθ' ὃ πτωχά. Καὶ ἐν τούτοις προικίζονται διὰ ὁδοῦ, ἥτις κατὰ τὰς συνήθεις ὑπερβάσεις τῶν προϋπολογισμῶν θὰ στοιχίσῃ μετὰ τὰς ἀναποφεύκτους προσθήκας περὶ τὰς 400 χιλιάδας δραχμάς. Θέλετε νὰ σᾶς λύσωμεν τὸ αἴνιγμα; Τὰ χωρία αὐτὰ κεῖνται ἐν τῇ Μεγαρίδι, ἧς ὁ ἕτερος τῶν βουλευτῶν εἶναι ὁ φίλος τῆς κυβερνήσεως καὶ ἰδίως τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Σ. Δραγούμης.

Ἂν αὐτὰ γίνωνται εἰς τὰ πρόθυρα τῆς πρωτευούσης ὅπου πᾶς τις ἐξερχόμενος εἰς ἐκδρομὴν τὰ βλέπει, φαντασθῆτε τί συμβαίνει εἰς τὰς ἀπωτέρω ἐπαρχίας.

Καὶ ὅμως πλησιέστερον τῶν Ἀθηνῶν ὑπάρχει τὸ Μενιδι, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἀχαρνῶν, ἀριθμοῦν περὶ τὰς 400 οἰκογενείας πλούσιον εἰς παραγωγὴν οἴνου, ἐλαίου, καὶ ἄλλων προϊόντων. Ἐκεῖ διὰ νὰ μεταβῇ τις πρέπει νὰ παρακαλῇ τὸν Θεὸν νὰ μὴ πιάσῃ βροχὴ, οὐδὲ ἄλλη κακοκαιρία, διότι οὐδὲ δρόμος χαραγμένος εἶναι, οὐδὲ γέφυρα ὑπάρχει, ἀλλὰ διέρχεταί τις τὸ ρεῦμα τοῦ Κηφισσοῦ ὅπερ ἐνίοτε ὁρμητικώτατον καὶ ἀνθρώπους καὶ ζῶα παρασύρει. Φαίνεται ὅτι οἱ δυστυχεῖς οἱ Μενιδιάται δὲν εὐτύχησαν νὰ ἔχουν χάμω Θεὸν ὅστις νὰ μεσιτεύσῃ παρὰ τῷ πρωθυπουργῷ κ. Τρικούπῃ ὅπως παραληφθῇ καὶ τὸ χωρίον των εἰς τὸν κατάλογον τὸν ἐσχάτως ἐγκριθέντα περὶ τῶν κατὰ προτίμησιν κατασκευασθεισῶν ὁδῶν.

ΜΙΑ ΑΠΟΡΙΑ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΗΝ

Δύο καλόγηροι, ἱεροδιάκονοι, ἀποβαλόντες τὸ ἱερὸν σχῆμα μετέβησαν εἰς Γερμανίαν καὶ *ἔφερον ἀπὸ ἓν δίπλωμα* διορισθέντες δ' ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ὑπουργοῦ καθηγηταὶ τῶν γυμνασίων, φέρουσιν ἤδη σοβαρῶς τὸν ὑψηλὸν πῖλον ἀποφεύγοντες τὴν γνωριμίαν τῶν πρώην συλλειτουργῶν των.

Ἐπειδὴ καθ' ἃς ἔχω πληροφορίας ὁ διορισμὸς τῶν καθηγητῶν τούτων δὲν ἔχει κῦρος ὡς μὴ *παραιτηθέντων* ἐπισήμως ἀπὸ τῆς ἱερωσύνης, σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐξηγήσῃς πῶς συμβιβάζονται ἱερωσύνη, ὑψηλὸν καπέλον, *ζακὲς*, καθηγεσία, παριστωμένη ὑπὸ ψευδῶν χειλέων.

Χονδροκέφαλος

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ἐρευνήσαντες ἐμάθομεν ὅτι οἱ λόγῳ καθηγηταὶ ὀνομάζονται ὁ μὲν Ὀλύμπιος καθηγητὴς τοῦ Διδασκαλείου, ὁ δὲ Ἀποστολίδης, καθηγητὴς τοῦ Δ'. Γυμνασίου.

Κατὰ συνέπειαν, τὴν ἀπορίαν τοῦ Χονδροκεφάλου παρακαλοῦνται εὐσεβάστως νὰ λύσωσιν οἱ αἰδεσιμώτατοι. Ἄλλως θέλομεν ἀναλάβει νὰ τὴν λύσωμεν ἡμεῖς.

ΤΑ ΕΝ ΚΡΗΤΗ

(ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Χανέα, 25 Σεπτεμβρίου.

Ἐννοούσαμεν νὰ μείνωμεν ἐντελῶς ἥσυχοι εἰς τὸ ζήτημα τὸ ἀφορῶν τὸν παλαιὸν ἢ τὸν νέον Διοικητήν μας, διότι τὸ ἐθεωρούσαμεν ἀνάξιον νὰ μᾶς ἀνησυχήσῃ, ἐπιστεύομεν μάλιστα ὅτι καὶ δὲν ἐχρειάζετο καμμία ἐνέργεια ὅπως καταδειχθῇ ὅτι ἡ Κρήτη ἀποστρέφεται τὸν Φωτιάδην· καὶ ἐπὶ τέλους ἠλπίζομεν ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ εὐλογημένος θὰ μᾶς ἄφινε πλέον ἡσύχους.

Ἀλλ' ὁ σκανδαλώδης τρόπος δι' οὗ ἤρχισε νὰ θέτῃ εἰς κυκλοφορίαν ἀναφορὰς, πρὸς ἄγραν ὑπογραφῶν ὑπὲρ τοῦ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Ο ΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΣ

Μετάφρασις Δ. Κακλαμάνου.

(Συνέχ. τῆδ. ἀριθ. 578)

— Λοιπὸν κατ' ἀρχὰς θὰ σᾶς πῶ ὅτι ἡ δεσποινὶς Μπωλιὲ δὲν εἶνε πλέον πλουσία, ἴσως δέν θὰ γίνῃ ποτὲ δούκισσα καὶ ὅτι πολλὰς ἔχει ἐλπίδας ἕνας τίμιος ἄνθρωπος, ὡς σεῖς, νὰ τῇ ἀρέσῃ.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὁ Φίλιππος ἔγεινε τόσῳ ὠχρὸς ὥστε ἐφαίνετο ὅτι θὰ λειποθυμήσῃ. Ἐξέβαλε κραυγὴν χαρᾶς. Καὶ ἔχων τοὺς πόδας σχεδὸν συντετριμένους ἐκ τῆς συγκινήσεως ἔπεσεν ἐπί τινος ἀνακλίντρου.

— Ὦ! προσέξτε μὴ μοῦ δίδετε ἐλπίδας, διότι θὰ μοῦ ἦτο πολὺ σκληρὸν νὰ τὰς ἀφήσω ἔπειτα!

— Μάλιστα. Σᾶς δίδω ἐλπίδας, εἶπεν ὁ Μπασελῖνος, καὶ διὰ νὰ κάμω αὐτὸ προδίδω ὅλα τὰ μυστικὰ τῆς οἰκογενείας Μπωλιέ. Ἀλλ' ἔχετε τόσον ἐνδιαφέρον νὰ σιωπᾶτε, ὥστε καὶ ἂν σᾶς ἔλεγα νὰ τὰ ἐκάματε γνωστὰ καὶ εἰς ἄλλους δὲν θὰ τὸ ἀπεφασίζατε.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Φίλιππος λαμβάνων τὰς χεῖρας τοῦ συμβολαιογράφου προσήλου ἐπ' αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς καιοντας ἐκ περιεργείας.

— Ἡ δεσποινὶς Μπωλιὲ κατεστράφη διότι ἔχασαν τὴν δίκην τῆς Ἀγγλίας, ἐξηκολούθησεν ὁ Μπασελῖνος, καὶ δὲν ξεύρει τίποτε. Ὁ δοῦξ τοῦ Βλιγνὺ εἶνε πρὸ ἓξ ἑβδομάδων στὸ Παρίσι καὶ τὴν ἀφίνει, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπίσης δὲν ξεύρει. Τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ δεσποινὶς Κλαίρη θὰ μάθῃ ὅτι ἐγκατελείφθη, θὰ ἔχωμεν φοβερὰν τρικυμίαν εἰς τὴν καρδίαν της. Καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θὰ εἶναι πλησίον της ἠμποροῦν νὰ συνάξουν πολλὰ πράγματα ἐκ τοῦ ναυαγίου.

— Κατεστράφη καὶ ἐγκατελείφθη, ἀνέκραξεν ὁ Φίλιππος αὐτὴ ἡ νέα, αὐτὸς ὁ ἄγγελος; Καὶ τί ἀνάγκην ἔχει τῆς περιουσίας; Τὸν μόνον θησαυρὸν τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ περιμένῃ κανεὶς ἀπ' αὐτήν: εἶναι αὐτὴ ἡ ἰδία.

— Μάλιστα. Καὶ ὑπ' αὐτὴν τὴν ὄψιν τῆς ἀφιλοκερδείας σᾶς παρουσιάσα.

— Πέτα ὅ,τι θέλετε, εἶπεν ὁ Φίλιππος μὲ ζωηρότητα, 'πέτε ὅλα αὐτὰ εἰς τὴν κυρίαν Μπωλιὲ καὶ εἰς τὴν κόρην της.

Ἔπειτα ὅμως σταματῶν καὶ σκυθρωπάζων ἐξ αἰφνιδίας ἀπελπιστικῆς σκέψεως:

— Ἀλλ' ὄχι, εἶπε, μὴ λέτε τίποτε. Εἶνε ὑπερήφανος· ἡ ἰδέα ὅτι μπορεῖ νὰ χρεωστῇ εὐγνωμοσύνην εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅστις θὰ τὴν ἐνυμφεύετο ἴσως τὴν ἀπεμάκρυνε ἀπ' ἐμὲ καὶ τὴν ἠνάγκαζε νὰ μὲ ἀποστραφῇ. Προειδοποιήσατε τὴν μαρκησίαν καὶ πρὸ πάντων δώσατέ της τὸν λόγον μου. Ὦ! θὰ δεχθῶ τὴν χεῖρα τῆς δεσποινίδος Μπωλιὲ γονυπετής· ἀλλὰ θέλω νὰ νομίζῃ ὅτι εἶνε ἀκόμη πλουσία διὰ νὰ μὲ ἀποκρούσῃ ἢ νὰ μὲ δεχθῇ ἐλευθέρως. Καὶ ἐὰν, διὰ νὰ τὴν νυμφευθῶ, πρέπει νὰ τῆς δώσω ὅ,τι ἔχω, πάλιν αὐτὴ θὰ νομίζω ὅτι μὲ ὑπερρέωσε.

— Ἔ! ἔ! διέκοψεν ὁ Μπασελῖνος. Παρατρέχετε. Τί ὡραῖον πρᾶμμα ποῦ εἶνε ἡ νεότης καὶ ὁ ἔρως! Ἀλλὰ πρέπει νὰ προχωρήσωμεν σιγώτερα. Τώρα δὲν πρόκειται περὶ ἄλλου εἰμὴ νὰ σᾶς παρουσιάσω εἰς τὸ φρούριον. Ἐν ἐλλείψει ἄλλης ἐπιτυχίας θὰ μπορέσετε τοὐλάχιστον νὰ θαυμάζετε τὸ *ἀντικείμενον τῶν πόθων σας*, ὅπως ἔλεγαν κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα. Ἐστὲ σοβαρὸς καὶ ἥσυχος. Πάρετε μαζύ σας καὶ τὴν ἀδελφήν σας· θὰ σᾶς χρησιμεύσῃ ὡς *παραβάν*, καὶ ἐνῷ θὰ ἐνασχολῶνται περὶ αὐτῆς, σεῖς θὰ εἶσθε ἥσυχος.

— Καὶ πότε πρέπει νὰ πᾶμε 'ς τὸ Μπωλιέ; ἠρώτησεν ὁ Φίλιππος μὲ καταφανῆ ταραχήν.

— Ὦ! Μήπως φοβεῖσθε πρὶν ἀκόμη ἀναχωρήσετε; Πηγαίνετε αὔριον. Μία καλὴ νύκτα θὰ σᾶς δώσῃ θάρρος.

Καὶ ἐγειρόμενος βραδέως ὁ συμβολαιογράφος ἔλαβε τὸ χαρτοφυλάκιόν του, τὸ ἔθεσεν ὑπὸ μάλης καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὴν θύραν. Ἔπειτα σταματῶν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ γραφείου:

— Λυπεῖσθε ἀκόμη διότι ὡμίλησα εἰς τὴν κυρίαν Μπωλιὲ χωρὶς νὰ μὲ παρακαλέσετε νὰ τὸ κάμω; ἠρώτησεν ὁ συμβολαιογράφος τὸν σιδηρουργόν, πανούργως μειδιῶν· δὲν μ' ἐρωτήσατε ὅμως ἀπὸ τὴν ταραχήν σας τί ἀπήντησεν.

— Ἀλήθεια, ἀνέκραξεν ὁ Φίλιππος.

Καὶ δι' αἰφνιδίας μεταβολῆς γενόμενος ἀνήσυχος, ἀπὸ χαρούμενος ὁποῦ ἦτο:

— Τί εἶπεν;

— Εἶπεν ὅ,τι ἔπρεπε νὰ πῇ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν. Δηλαδὴ ὅτι δὲν εἶχε νὰ πῇ τίποτε καὶ ὅτι δὲν θὰ ἐβίαζε ποτὲ τὴν δεσποινίδα Κλαίρην. Ἀλλὰ τὰς δυσκολίας, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ νικήσωμεν, δὲν θὰ τὰς εὕρωμεν ἀπὸ τὴν μητέρα, ἀλλ' ἀπὸ τὴν κόρην. Καὶ λοιπὸν θάρρος. Τώρα πλέον πηγαίνω νὰ φάγω.

Καὶ σφίγγων φιλικῶς τὴν χεῖρα τοῦ σιδηρουργοῦ, ὁ Μπασελῖνος ἐξῆλθε.

Ὁ Φίλιππος μείνας μόνος, ἤρχισε νὰ σκέπτηται. Ἀντίκρυσε ψυχρῶς τὴν θέσιν του καὶ ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ καὶ πρὸς τὸν ἑαυτόν του ὅτι δὲν ἦτο κακή. Ἡ δεσποινὶς

μούτρου του, ἐν ταῖς ὁποίαις παριστάνετο ὅτι ἡ Κρήτη ὑπὸ τὴν διοίκησίν του πρὸς μόνον τὸν παράδεισον δυναται νὰ παραβληθῇ, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ ἐξεγείρῃ τὴν πατριωτικὴν ἀγανάκτησιν καὶ τοῦ μᾶλλον ψυχραίμου τῶν Κρητῶν. Διὰ τῶν ἀναφορῶν τουτων ἀπευθυνομενων πρὸς τὸν Σουλτάνον καὶ τοὺς προξένους ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς ζητεῖται ὁ ἀναδιορισμὸς τοῦ Φωτιάδου, ἀφ' ἑτέρου ἐπιδιώκεται καὶ εἷς ἄλλος σκοπὸς καταχθόνιος, νὰ παρασταθῇ ὅτι, ἡ Γεν. Συνέλευσις, ἥτις τοσάκις ἐπανειλημμένως διετύπωσε τόσα παράπονα καὶ ὑπέβαλε τόσα ζητήματα, ἅτινα εἰσέτι μένουσι ἐκκρεμῆ, δὲν ἀντεπροσώπευε τὴν θέλησιν τοῦ λαοῦ. Ἔκρηξις ἀληθοῦς ἀγανακτήσεως ἐγένετο ἀπὸ ἄκρον εἰς ἄκρον τῆς Κρήτης, ὅτε ἐγένετο γνωστὸν τὸ περιεχόμενον τῶν ἐγγράφων τούτων, ἅτινα ἱεροκρυφίως περιήγοντο ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν θεωρουμένων ὡς τῶν μᾶλλον ἐμπεπιστευμένων. Ἐνταῦθα, τῇ πρωτευούσῃ τῆς νήσου συνῆλθον βουλευταί, ἐφέται, πρόκριτοι, δικηγόροι, συνοικιάρχαι, ἀνεξαρτήτως κομματικῶν διαιρέσεων, καὶ συνεννοηθέντες τηλεγραφικῶς μετὰ τῶν ἐν Ρεθύμνῃ καὶ Ἡρακλείῳ, ἀπεφάσισαν νὰ ἀντενεργήσωσι διὰ παντὸς μέσου πρὸς ματαίωσιν τῶν σκανδαλωδῶν καὶ ἀτίμων ἐνεργειῶν τῶν περὶ τὸν Διοικητήν. Ἔφιπποι καὶ πεζοὶ ἀγγελιοφόροι ἐξεπέμφθησαν εἰς τὰς ἐπαρχίας, πενταμελὴς δὲ διαρκὴς ἐπιτροπὴ διωρίσθη ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κκ. Κ. Μητσοτάκη, Ι. Παπαδάκη, Π. Φούμη, Α. Ι. Μαρκαντωνάκη καὶ Π. Ταζεδάκη πρὸς ἐκτέλεσιν παντὸς ὅ,τι ἤθελε θεωρηθῇ ἀναγκαῖον. Ἐκτάκτως ἐξεδόθησαν τὰ *Λευκὰ Ὄρη*, ἐφημερὶς φιλελευθέρα, ἀπὸ πολλοῦ διακόψασα τὴν ἔκδοσιν ἐλλείψει ἐλευθερίας τοῦ γράφειν, ἐδημοσίευσε δὲ τὰ κείμενα τῶν προδοτικῶν ἐγγράφων ὅπως καταστήσῃ αὐτὰ γνωστὰ ἐν τῷ λαῷ καὶ προλάβῃ πᾶσαν ἀπάτην. Ἐν τέλει δὲ ἀπεφασίσθη νὰ συνέλθωσιν ἐν Ρεθύμνῳ ἀντιπρόσωποι ὅλων τῶν τμημάτων τῆς Νήσου πρὸς ἀπὸ κοινοῦ σύσκεψιν καὶ σήμερον ἀνεχώρησαν οἱ τοῦ ἡμετέρου τμήματος κκ. Κ. Μητσοτάκης καὶ Α. Μαρκαντωνάκης. Ἤδη ἐξ Ἡρακλείου καὶ Ρεθύμνης ἠγγέλθη ὅτι αἱ ὑπογραφαὶ ἀνεσταλησαν, καὶ ἐδῶ δὲ ἡ ἀποτυχία των εἶνε βεβαία. Ὥστε ὁ καϋμένος ὁ Διοικητής μας ἔρμενε πάλιν χασκων. Καὶ νὰ ἴδητε, εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἥτις παρουσιασθεῖσα τὸν παρεκάλεσε νὰ διατάξῃ νὰ παύσωσιν ἐνέργειαι προσβάλλουσαι τὸν τόπον, ἀπήντησε: «Μπᾶ! ἐγὼ τίποτε δὲ ξέρω ἀπὸ αὐτά, οὔτε ἀνακατόνομαι καθόλου· ἃς κάμνουν ὅ,τι θέλουν».

Καὶ τωρα βεβαίως θὰ ἦσθε περίεργοι νὰ μάθητε ποῖοι εἶνε αὐτοὶ οἱ Κρῆτες, οἵτινες ἐνεργοῦν τοιαῦτα. Ἰδοὺ τους. **Ν. Σταυράκης** ἀρχιγραμματεὺς τῆς Διοικήσεως, **Α. Γιανναράκης** ὁ' γραμματεὺς, **Παλαιολόγος** εἰσαγγελεὺς τῶν Ἀρχείων, **Ξηρᾶς** ἀντεισαγγελεὺς, καὶ **Χρῆστος Κονδυλάκης** διοικητικὸς σύμβουλος. Μουντζουρώσατέ μου, παρακαλῶ, τὰ ὀνόματα αὐτὰ, μὲ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέραν μελάνην· θὰ ὑποχρεώσετε ὅλην τὴν Κρήτην.

Σὺν τοῖς ἀνωτέρω, καὶ τὸ βακουφικὸν ζήτημα ἤρχισε νὰ ἀνακινῆται. Ἠγγέλθη ἐκ Κων(πόλεως ὅτι τὰ ἐπὶ τούτου αἰτήματα τῶν Κρητῶν ἀπερρίφθησαν, διαταγαὶ δὲ ἐστάλησαν νὰ εἰσπραχθῇ ὡς τάχιστα ἡ βακουφικὴ δεκάτη καὶ νὰ δοθῇ τοῖς Μωαμεθανοῖς. Οἱ Κρῆτες, οἵτινες ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ εἰσὶν οἱ μακάριοι κατέχοντες, δὲν ἔχουσι νὰ ἀπαντήσωσιν ἢ τὸ «*Μολὼν λαβέ*».

Κεραμειανὸς

ΧΡΟΝΙΚΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ἐν τῷ *τελωνείῳ* ἀνεπαίσθητος σχεδὸν καθίσταται ἡ ἐκ τῆς μεταθέσεως του κ. Ρεδιάδη ἔλλειψις διὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ ἀνταξίου διαδόχου τοῦ κ. Ἀνδρικοπούλου, ἐλεγκτοῦ ἐντίμου καὶ εὐγενεστάτου τοὺς τρόπους. Ἀλλ' ἡ ἐν γένει λειτουργία τοῦ τελωνείου αἰσχρα, ἐλεεινὴ, ἀνωμαλωτάτη, ἀνάστατος, ἀνάκατο,· τῆς ὁποίας τέλος γνησιωτέρα ἄλλη ρωμαϊκὴ δὲν θὰ ὑπάρξῃ.

Τὸ *Ταχυδρομεῖον* ὀγδοήκοντα λεύγας μακρὰν τοῦ Πειραιῶς, γειτνιάζον τῇ Κούλουρῃ καὶ τῷ νεκροταφείῳ μὲ 4 γραμματοκομιστὰς εἰς 40,000 κατοίκους—ἐμπόρους! Ἀρκεῖ ὅτι αἱ διπλασίων κατοίκων Ἀθῆναι ἔχουσι τοὺς ὀκταπλασίους! ἡμῶν γραμματοκομιστὰς διὰ τὴν ἔγκαιρον διανομὴν τῶν *ραβασακίων*, φαίνεται, καὶ πρόληψιν παντὸς *ραντεβοῦ* διότι πρέπει νὰ ἐθεωρήθησαν τὰ συμφέροντα τοῦ υἱοῦ τῆς Κύπριδος ἀνώτερα τῶν τοῦ Ἑρμοῦ.

Ἡ *Ἀγορά* μας ἄνω κάτω ἐκ τῆς ἀπὸ στιγμὴν εἰς στιγμὴν μετατροπῆς τῶν νομισματικῶν ἀξιῶν, εἰς λίαν στενόχωρον δὲ θεσιν ἐκ τοῦ τελευταίου μέτρου ὅπερ ἔλαβεν ἡ Τράπεζα πρὸς περιορισμὸν τῶν πιστώσεών της καὶ οἱ μικροτραπεζῖται πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς τοκογλυφίας των. Τρεῖς μῆνας ἂν διαρκέσῃ ἡ ἀσφυκτικὴ αὕτη κατάστασις, τετέλεσται! Πολλαὶ λήξεις συναλλαγμάτων θὰ εὕρουν τοὺς ἀποδέκτας εἰς τὰς *λήξεις* των, οἱ δὲ Σάυλωκ ἀπελεύσονται ἐξ ἧς ξένης προῆλθον, ἔνθα οὐ γκρίνια, σκοτοῦρα καὶ συλλογισμος, ἀλλὰ *ραχάτι* ἀτελεύτητον. Μολαταῦτα ἂν δὲν θέλωμεν νὰ κρίνωμεν ἐκ προκαταλήψεως δυσμενῶς τὴν Τράπεζαν, ἐπὶ τῆς προκειμένης περιστάσεως δὲν ἔπραξέ τι ὀλιγώτερον ἢ περισσότερον τῆς ἐπιτρεπομένης ἀμύνης τῶν συμφερόντων της. Καιρὸς ἦτο νὰ παύσῃ ἡ συμπαιγνία τῶν οἰκονομικῶν γραμματίων καὶ νὰ ἔχωσιν εἴσοδον εἰς τὰς προεξοφλήσεις της τὰ καθαρῶς ἐμπορικὰ γραμμάτια.

Ἐργάτιδες διὰ τὰ νηματουργεῖα ἐξακολουθοῦσι τακτικῶς κατὰ Παρασκευὴν ἐρχόμεναι ἀνὰ εἴκοσιν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως. Ἤδη ἔφθασεν ἡ τρίτη ἀποστολὴ δι' ἧς συμπληροῦται τὸ ἀναγκαιοῦν προσωπικὸν τοῦ ὑφαντοκλωστηρίου Ρετσίνα. Ἐκ των κατόπιν ἀποστολῶν θὰ λάβωσι καὶ τὰ ἄλλα ἐργοστάσια. Ἐὰν κρίνωμεν ἐκ τοῦ *δείγματος* αἱ ἐργάτιδες αὗται φαίνονται ἐργατικώτεραι, εὐρωστότεραι καὶ περισσότερον σεμναὶ τῶν λουσομανῶν, καχεκτικῶν καὶ γλωσσοῦδων ἐντοπίων μας, τῶν ὁποίων τὸ τελευταῖον ἐλάττωμα κάπως ἐμετρίασεν ἡ ἄριξις τῶν Κωνσταντινοπολιτισσῶν καθὼς καὶ τὰς ἐπὶ τῆς ὁλονὲν αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων ἀξιώσεις των. Πολὺ εὐτυχεῖς ἐν τῇ δυστυχίᾳ μας θὰ εἴμεθα ἐνῷ ἀπαξάπαντες παραπονούμεθα ἐπὶ τῇ οἰκονομικῇ στενοχωρίᾳ ἥτις μᾶς περιέσφιγξεν, ἐν τούτοις καταφεύγομεν εἰς ἐργατικὰς χεῖρας ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ πρὸς κίνησιν τῆς ἄλλως τε μικρᾶς Βιομηχανίας μας.

Ὅσοι πρὸ εἰκοσιπενταετίας ἐμαθήτευσαν ἐν Πειραιεῖ ἐνθυμοῦνται τὸν ἀπὸ τότε μέχρι τῆς χθὲς σχολάρχην κ. Θ. Βραχνὸν τὸν ὁποῖον οἱ συμπολῖται του δικαίως ὑπολήπτονται ὡς ἄνθρωπον ἀκεραιοτάτου χαρακτῆρος, οἱ δὲ στενώτερον γνωρίσαντες αὐτὸν συνάδελφοί του τὸν ἐξετίμησαν διὰ τὴν ἄδολον εὐλάβειάν του πρὸς τὸ καθῆκον εἰς ὃ μετ' ἐνθουσιώδους ἀφοσιώσεως ἦτον ὅλως ἀφιερωμένος· κηρύττων ἐνίοτε καὶ *διαζύγιον* μὲ τὸν λαιμοδέτην του διὰ νὰ μὴ ὑποπέσῃ εἰς τοῦτο μετὰ τῆς ὥρας τῆς παραδοσεώς του. Εἶνε τέλος εἰς τῶν ὀλίγων ἐκείνων δημοσίων λειτουργῶν οἵτινες συναισθάνονται τὴν ἱερότητα τῶν καθηκόντων των, σέβονται τὴν ἀτομικὴν των ἀνεξαρτησίαν λατρεύοντες ὑπὲρ πᾶν ἄλλο τὴν ἡσυχίαν τῆς συνειδήσεώς των. Καὶ ἀφοῦ θὰ σᾶς φανῇ θαῦμα εἰς τὰ ρουσφετικὰ χρονικὰ μας μία ἀδιάκοπος εἰκοσιπενταετὴς σειρὰ ὑπηρεσίας εἰς ἕναν τόπον χωρὶς μίαν κἂν μετάθεσιν, ποσὸν μᾶλλον δὲν θὰ σᾶς φανῇ τερατῶδες ἐξάμβλωμα, παραξενον θαῦμα εἰς τὰ *ἀναμορφωτικὰ* χρονικα μας τὸ διὰ τῆς παύσεως τοῦ κ. Βραχνοῦ *τσεκούρημα* τοῦ ἐνταῦθα σχολαρχείου. Ἡ τύχη του βλέπετε δὲν ἦτο δυατὸν νὰ ἦ διαφορετικὴ τοῦ πεπρωμένου παντὸς ἐντίμου ἐν Ἑλλάδι. Ἔπρεπε νὰ παυθῇ ὄχι διὰ νὰ ὠφεληθῇ τὸ δημόσιον — ἐπειδὴ τοῦ πληρώνει τὴν ἴσην τοῦ μισθοῦ σύνταξίν του — ὄχι διὰ νὰ βελτιωθῇ ἡ ἐκπαίδευσις — ἐπειδὴ τὸν θεωροῦμεν δυσαντικατάστατον — ἄλλα διὰ νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ χιμαιρικὴ ἀπαίτησις κάποιου *χαμένου* φιλου τοῦ συχαμένου ὑπουργείου. Πλὴν ὀλίγη ὑπομονὴ καὶ ἐπανερχόμεθα ὅπως σοῦ πρέπει, ὦ φάρα ἀγυρτῶν!

Τορὸς

ΑΘΛΑ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΩΝ

(ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Γύθειον, 18 Σεπτεμβρίου.

Ἡ κατὰ τὰ μέσα Σεπτεμβρίου τελουμένη κατ' ἔτος ἐνταῦθα ἐμπορικὴ πανήγυρις, ἐγένετο ἐφέτος μετὰ πολλῆς ζωηρότητος. Ὑπερτίμησις εἰς ὅλα· ἀλλ' ἡ ἀφθονία τοῦ παρᾶ ἐκάλυπτε τὴν ὑπερτίμησιν. Οἱ συναθροισθέντες ὑπερέβησαν τὰς ὀκτὼ χιλιάδας, καὶ ὁ ἀριθμὸς οὗτος εἶνε ἔκτακτος διὰ τὸν τόπον μας, ὡς ἦτο ἔκτακτος καὶ ἡ ἡσυχία μεθ' ἧς ἤρξατο καὶ θὰ ἔληγεν ἡ πανήγυρίς μας, ἂν μὴ ἐταρασσον ταύτην δύο... *χωροφύλακες*. Ναί! δύο παλληκαράδες τῆς *ἐφίππου* χωροφυλακῆς διότι νομίζω ὅτι πρέπει νὰ διακρίνωμεν ταύτην ἀπὸ τῆς πεζῆς. Ὁ πεζὸς χωροφύλαξ δὲν ἀξίζει τίποτε χωρὶς τὸ *σχοινί* του, ἀλλ' ὁ ἵππος ἐμπνέει πάντοτε σεβασμὸν ἢ τρόμον· διότι ἄλλως, πρὸς τί οἱ χαλκόποδες ἵπποι, ἡ μεγαλοπρεπὴς περιβολὴ, ἡ μακρὰ σπάθη καὶ οἱ κροταλίζοντες πτερνιστῆρες; Ὁ πρῶτος εἶνε ὕπουλος, ἀλλ' ὁ δεύτερος ἀρειμάνιος, μὲ ὑψηλότερον προορισμὸν, μὲ εὐγενέστερον ὕφος. Καὶ ὅμως! *Δεῦρ' ἴθι, Στρατάρχα, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι φουρῶν ἱπποδάμων*, καὶ νὰ μᾶς πῆς ἂν δὲν μολύνωσιν οὗτοι τὸ στέμμα ὅπερ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἔθηκας. Οἱ *εὐγενεῖς* μας περιέτρεχον τὸν τόπον τῆς πανηγύρεως, ἀλλὰ δὲν εὕρισκον *δουλειά*· διότι ὁ κόσμος ἐτήραζε τὴν δουλειά του. Αἴ! τοῦτο ἦτο σκληρόν! ἡ πανήγυρις ἔληγε καὶ ὅμως αὐτοὶ δὲν εἶχον τίποτε κερδίσει. Ἔπρεπε νὰ κάμουν κάτι καὶ ἔκαμον. «Ἀπαγορεύονται τὰ παιγνίδια» εἶπον κροτοῦντες τὰ ξίφη εἰς κάποιον κερδίζοντα ὀλίγας δεκάρας διὰ συνήθους διασκεδαστικοῦ παιγνιδίου.— «Τὸ παιγνίδι μου δὲν εἶναι κλέφτικο», ἀπήντησε μετὰ σεβασμοῦ ὁ ἀτυχὴς παιγνιδιάρης· ἀλλ' ἀφοῦ θέλετε, τὸ παύω.»— Ψιθυρισμοὶ ἀπειλητικοὶ ἠκούσθησαν· ἓν ταλλήρον ὑπὸ βαθοές συνοδευόμενον στεναγμοῦ μετετέθη ἀπὸ τσέπης εἰς τσέπην, καὶ οἱ γενναῖοι χωροφύλακες *συγκινηθέντες* ἀφῆκαν τὸνφτωχὸν ἄνθρωπο νὰ *βγάζῃ τὸ ψωμί* του. Ἀλλά... τί εἶνε ἑνὸς ταλλήρου κρασί; Ἐχρειάσθη μετ' ὀλίγον καὶ δεύτερον, πλὴν δὲν ὑπῆρχε. Τὰ ξίφη γυμνοῦνται καὶ τὰ σκεύη τοῦ ἐργάτου θραύονται ὑπὸ τὰ βαρέα αὐτῶν κτυπήματα, ἐνῷ παλάμαι καὶ μάγουλα συγκρουόμενα ἀποτελοῦσιν ἦχον δυνάμενον νὰ τέρψῃ ἕνα Νέρωνα. Γενικὴ ταραχή! Ἡ μανία τῶν ξιφοφόρων κορυφοῦται! Εἷς πολίτης τολ-

---

Μπωλιὲ ἐγκαταλειφθεῖσα τόσον ἀτίμως ἀπὸ τὸν δοῦκα θὰ ἔμενεν εἰς τὸ Πόντ-Ἀβεὼν μερικοὺς μῆνας διὰ νὰ λησμονηθῇ ἡ ταπεινωτικὴ ἐγκατάλειψίς της. Ἐκεῖ, μποροῦσε νὰ τὴν βλέπῃ, νὰ τὴν περιστοιχίζῃ μὲ περιποιητικὰς φροντίδας, καὶ ἴσως νὰ κατορθώσῃ νὰ τὸν ἀγαπήσῃ. Ἡ Σουσάννα θὰ ἦτο βέβαια δι' αὐτὸν ὠφέλιμος βοηθός. Μετὰ τὸ τέλος τῶν διακοπῶν δὲν θὰ τὴν ἔστελλεν εἰς τὸ παρθεναγωγεῖόν της καὶ θὰ τὴν ἐκράτει πλησίον του. Θὰ ἐγένετο ἡ σύντροφος τῆς Κλαίρης καὶ θὰ τὴν εἴλκυε μὲ τὴν χαριτωμένην ἀφέλειάν της. Καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον θὰ κατώρθωνε νὰ ἐξοικειώσῃ τὴν καρδίαν της πρὸς τὸν ἔρωτα τοῦ ἀδελφοῦ της.

Καὶ τὸ ὄνειρον ἐλάμβανε μορφὴν πραγματικότητος. Ὁ Φίλιππος ἔβλεπε τὰς δύο γυναῖκας νὰ περιπατῶσιν ὑπὸ τὰ δένδρα τοῦ Πόντ-Ἀβεὼν, ἔχουσαι τοὺς βραχίονας περιπεπλεγμένους, ὡς ἀδελφαὶ ἡ μία ὑψηλὴ καὶ ὑπερήφανος ἡ ἄλλη γλυκεῖα καὶ συμπαθητική. Τὰς παρετήρει καὶ τοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἀνέπνεε τὸ ἄρωμα, ὅπερ διέχεον πέριξ των. Ἐμεθύσκετο ἐκ τῆς γλυκείας αὐτῆς εὐωδίας. Τὰς ἤγγιζε σχεδὸν, ὅτε δύο δροσερὰ καὶ ροδοκόκκινα χείλη, στηριζόμενα ἐπὶ τοῦ μετώπου του, τὸν ἀπέσπασαν τοῦ ὀνείρου του. Καὶ ἡ ἀγαπητὴ τῆς Σουσάνας φωνὴ ἐψιθύρισε πρὸς αὐτόν.

— Ποῖον σκέπτεσαι, Φίλιππε;

Καὶ ἐπειδὴ ὁ σιδηρουργὸς ἔμενεν ἀκίνητος, παρατηρῶν αὐτὴν μὲ ἀόριστον μειδίαμα καὶ μὴ ἀποκρινόμενος.

— Δὲ θέλεις νὰ τὸ 'πῇς; Ἐγὼ πρέπει νὰ 'στὸ 'πῶ; Στοιχηματίζω ὅτι σκέπτεσαι μία ὡραία ξανθή!

Ὁ Φίλιππος ἐσηκώθη ἀποτόμως καὶ λαμβάνων τὴν χεῖρα τῆς ἀδελφῆς του.

— Σουσάννα! εἶπεν.

Ἀλλ' ὑπὸ τὸ πονηρὸν τῆς κόρης βλέμμα ἔχασε τὸ θάρρος του καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξακολουθήσῃ. Ἔμενεν ὄρθιος, ἐκπληκτος, ἐρωτῶν τὸν ἑαυτόν του, διὰ τίνος παραξένου διορατικότητος αὐτὸ τὸ παιδὶ κατώρθωσε νὰ ἐννοήσῃ τί συνέβαινεν ἐντός του.

— Γιατί ἐταράχθης τόσο πολύ; ἐξηκολούθησεν ἡ Σουσάννα μὲ τρυφεροότητα. Ἐνόμιζες τὸ μυστικό σου καλὰ φυλαγμένο. Ἀλλὰ ἔχεις ἕνα μῆνα ποῦ δὲν εἶσαι ὁ ἴδιος καὶ δὲν μοῦ ἐχρειάσθη πολὺ εὐφυΐα διὰ νὰ ἐννοήσω ὅτι δὲν εἶχα ἐγὼ μόνον ὅλην τὴν καρδιάν σου. Ὦ δὲν μὲ μέλλει! Σὲ ἀγαπῶ τόσο ὥστε δὲν μπορῶ νὰ ζηλεύω. Καὶ ὅταν σὲ βλέπω μελαγχολικὸν καὶ ἀφηρημένον, ἐὰν ἀνησυχῶ, δὲν ἀνησυχῶ διοτι φοβοῦμαι ὅτι θὰ ἐλαττώσῃς τὴν ἀγάπην ποῦ μοῦχεις, ἀλλὰ διότι φοβοῦμαι μήπως εἶσαι δυστυχής.

Σοῦ χρεωστῶ τόσα πολλὰ, Φίλιππέ μου! Ἐσὺ μὲ ἐκράτησες κοντά σου, μὲ ἀγάπησες, μὲ ἀνέθρεψες, ὅταν ἔμεινα μόνη χωρὶς πατέρα καὶ μητέρα! Καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι ὄχι μόνον ἀδελφή σου εἶμαι, ἀλλὰ καὶ κόρη σου, παιδὶ τῶν κόπων σου καὶ τῶν φροντίδων σου. Ἀγάπα. Ἐγὼ θὰ χαίρω.

(ἀκολουθεῖ)

μᾷ νὰ ἐλέγξῃ τὴν αἰσχρὰν αὐτῶν διαγωγήν, ἀλλὰ τῷ ἀπαντῶσι διὰ ξιφισμῶν. Ἀνάγκη πλέον ἀμύνης. Ἐξάγει πιστόλι καὶ τοὺς προκαλεῖ διὰ τούτου νὰ ὀπισθοχωρήσωσιν· ἀλλ' αὐτοὶ ἐπιτίθενται φοβερώτεροι. Ἡ σκανδάλη πιέζεται... ἀλλὰ δὲν ἀκούεται ἐκπυρσοκρότησις. Ἐθραύσθη μόνον τὸ καψούλιον, παιγνίδι τῆς τύχης· τὸ πιστόλι εἶνε διπλοῦν. Ὁ εἷς τῶν ἡρώων μας μένει ἀκίνητος ἐκ φόβου, ἀλλ' ὁ ἕτερος ρίπτεται ὡς τίγρις, ὁ πολίτης θέλει ν' ἀποφύγῃ τὸ κακούργημα, ὀπισθοχωρεῖ, ἀλλ' ὀπισθοχωρῶν πίπτει. Ὁ χωροφύλαξ ἐπέρχεται. Πιέζεται καὶ ἡ δευτέρα σκανδάλη· ἀλλ' εἰς μάτην. Ἡ τύχη πάλιν παίζει. Ἡ αἰχμὴ τοῦ ξίφους ἐγγίζει ἤδη τὸ στῆθος τοῦ πεσόντος καὶ θὰ διεπέρα ἀφεύκτως τοῦτο, ἂν μὴ λίθος ὑφ' ἑτέρου πολίτου ριφθεὶς κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ αἱμοβόρου χωροφύλακος, ἀνεχαίτιζε τὴν ὁρμήν του, τοῦθ' ὅπερ ἔδωκε καιρὸν εἰς τὸν πεσόντα νὰ φύγῃ. Ἀλλὰ... δὲν ἐτελείωσε. Τὸ φινάλε εἶνε βροντωδέστερον. Οἱ παληκαράδες ἔβγαλαν τὰ ρεβόλβερ. Ἔπρεπε νὰ τὰ χρησιμοποιήσωσιν. Οὐδὲν ἁπλούστερον. Πολῖται ὑπῆρχον ἐκεῖ. Ἐπυροβόλησαν δὶς ἀνεπιτυχῶς καὶ ὁ καυγᾶς διελύθη. Εὐλογεῖτε τὴν Ἑλλάδα διότι δὲν ἐγύμνασε καλῶς τὸν στρατόν της· ἄλλως θὰ εἴχομεν θύματα...

Καὶ τώρα διότι κατὰ τύχην δὲν συνέβη δυστυχημά τι, δὲν πρέπει νὰ γείνῃ λόγος; Δὲν εἶναι αὐτῆς τῆς ἰδέας. Ὁ ὑπομοίραρχος κ. Γουνελίδης, πρὸς ὃν ἀληθῶς μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἀνδρῶν ὀφείλεται ἔπαινος διὰ τὴν ἐν γένει διαγωγήν του, ἀπέστειλεν ἀμέσως τοὺς ἐνόχους εἰς Σπάρτην. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἱκανοποιεῖ τὴν πολιτείαν. Εἶνε ἀνάγκη νὰ τιμωρηθῶσι παραδειγματικῶς οὗτοι· διότι ἄλλως ἔχομεν πλέον ὄχι τὸ δικαίωμα, ἀλλὰ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὁπλιζώμεθα μέχρις ὀνύχων ὅπως ἀμυνώμεθα κατὰ τῶν ἀδίκως ἐπιθέσεων τῶν... φρουρῶν τῆς τιμῆς τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιουσίας μας.

Ο ΒΑΪΡΑΚΤΑΡΗΣ
ΚΑΙ ΟΙ ΦΥΓΟΔΙΚΟΙ

(ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Καλάμαι, 17 Σεπτεμβρίου.

Ἡ παροῦσα ἐποχὴ θέλει γίνει ἐποχὴ χρονολογίας διὰ τὸν λαὸν τῆς Μεσσηνίας, διότι κατ' αὐτὴν κατωρθώθη ἓν κατόρθωμα ἀκατόρθωτον μέχρι τοῦδε νομιζόμενον, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ Βαΐρακτάρη μεγάλην θέλει ἀποκτήσει ἐνταῦθα δημοτικότητα καὶ μετ' ἐπαίνων οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μετ' εὐλογιῶν θέλει φέρεσθαι ἀνὰ τὰ στόματα τῶν Μεσσηνίων.

Ἐνθυμοῦνται ἴσως οἱ ἀναγνῶσται τοῦ «Μὴ Χάνεσαι» τὰ ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ἄλλαις ἐφημερίσι δημοσιευόμενα πρὸ καιροῦ ὀλίγον ἀλλεπάλληλα τηλεγραφήματα τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης κ. Κ. Κουμουνδούρου περὶ τῆς φυγοδικίας ἐν Μεσσηνίᾳ. Ὁμολογουμένως τότε ἡ φυγοδικία θρασεῖαν εἶχεν ἐγείρει τὴν κεφαλὴν καὶ ἦτο ἡ φοβερωτέρα διὰ τὸν τόπον μάστιξ· διότι φυγόδικος δὲν θὰ εἴπῃ — ἐν Μεσσηνίᾳ τοὐλάχιστον — ὅ,τι τὰ δύω συνθετικὰ τῆς λέξεως σημαίνουν, ἀλλὰ λωποδύτης, ἁλογοκλέπτης, βασιβοζοῦκος, λῃστὴς πολλάκις, ἑνὶ λόγῳ τύραννος τοῦ τόπου.

Τὰ δίκαια ταῦτα τοῦ κ. Κουμουνδούρου παράπονα εὗρον ὄντως ἠχὼ ἐν τοῖς ὠσὶ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὅστις ἀπεφάσισε νὰ φιμώσῃ τὸν κ. Κουμουνδοῦρον καὶ διὰ τρόπου διὰ τοῦ ὁποίου εἴθε πάντοτε οἱ κυβερνῶντες νὰ προσπαθῶσι ἵνα φιμώνωσι τοὺς ἀντιπολιτευομένους. Ἐξελέξατο καὶ ἀπέστειλε πρὸς καταδίωξιν τῆς ἐν Μεσσηνίᾳ φυγοδικίας τὸν κ. Μπαϊρακτάρην, ἄνθρωπον τίμιον, ἀκέραιον, ἄκαμπτον ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ καθήκοντος, ἀνεπηρέαστον, θέλοντα ἐν μιᾷ λέξει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀνατεθεῖσαν ἐντολήν, γνωρίζοντα δὲ πῶς νὰ ἐκτελέσῃ ταύτην.

Ἦλθεν ὁ Μπαϊρακτάρης καὶ πρὶν παρέλθῃ μὴν ἀπὸ τῆς ἐλεύσεώς του, ἡ φυγοδικία ἐξέλιπεν ὡς διὰ θαύματος. Εἶνε ὄντως θαύματα διὰ τὴν Μεσσηνίαν τὰ κατωρθωθέντα. Φαντασθῆτε ὅτι οἱ φυγόδικοι μόνοι των προσήρχοντο εἰς τὸν ἐπὶ τῆς καταδιώξεως, ἢ εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν, εἰς ταύτην δὲ πολλάκις συνέβη νὰ εἴπωσιν οἱ ὑπάλληλοι τοῖς προσερχομένοις νὰ ἐπιστρέψωσιν ἄλλην ὥραν, διότι δὲν εἶχον καιρὸν νὰ παρατηρήσωσι καὶ εὕρωσι τὰ χαρτιὰ τῶν προσερχομένων ἵνα τεθῶσιν ἐν ταῖς φυλακαῖς, καὶ ἀσχολούμενοι εἰς τὴν εὕρεσιν τῶν στενογραφιῶν τῶν προσελθόντων· ἕκαστος μὲ τὴν σειράν του, βλέπετε!

Ἤδη ἐν ὅλῳ τῷ νομῷ Μεσσηνίας δὲν ὑπάρχουσι περισσότεροι τῶν τεσσάρων φυγοδίκων, μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ ὁ περιβόητος Σκουρλῆς. Εἶπον δὲ περιβόητος οὐχὶ διὰ τὰ κατορθώματά του, ἀλλὰ διὰ τὴν εὐφυΐαν του, τὴν ὠκυποδίαν του καὶ τὸ ἀσύλληπτόν του. Προ εἰκοσαετίας οὗτος ἀπέδρα τῶν φυλακῶν, ὅπου εὑρίσκετο καταδεδικασμένος εἰς θάνατον διὰ φόνον, ἔκτοτε δὲ δὲν κατωρθωθη ἡ σύλληψίς του. Περὶ τούτου ἔμαθον τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτον, ὅπερ ἀποδίδω μᾶλλον εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Λέγουσιν ὅτι προσελθὼν τῷ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως ἀξιωματικῷ μετημφιεσμένος εἰς ποιμένα ἐνεχείρισε τούτῳ ἐπιστολὴν ἐκ μέρους ἑαυτοῦ, λέγουσαν ὅτι εἶνε ἀδύνατος ἡ σύλληψίς του καὶ νὰ μὴ κοπιᾷ μάτην. Τὸ ὕφος τῆς ἐπιστολῆς ἔκαμε τὸν ἀξιωματικὸν νὰ ἐρωτήσῃ τί εἴδους ἄνθρωπος ἦτο ὁ Σκουρλῆς, ὁ δὲ κομιστὴς τῷ ἀπήντησεν ὅτι δύναται νὰ λάβῃ ἰδέαν ἀκριβῆ περὶ αὐτοῦ ἂν παρετήρει αὐτόν, πρὸς ὃν ὡμοίαζεν. Ἀκολούθως ὁ διάλογος ἐξετάθη μεταξύ των, λέγεται δὲ ὅτι ὁ κομιστὴς τῆς ἐπιστολῆς δικαιολογῶν τὸν Σκουρλῆν εἶπεν ὅτι ἂν δὲν προσέρχεται, πράττει τοῦτο, διότι αὐτός, ἅμα προσελθών, θὰ παραδοθῇ τὸ δημίῳ, ὅτι ἑπομένως προτιμᾷ νὰ ζῇ ἐλεύθερος καὶ καταδιωκόμενος ἔστω, ἢ καὶ νὰ φονευθῇ ἀπὸ βόλι, παρὰ νὰ προσέλθη εἰς τὴν λαιμητόρον. Ἄλλως δὲ καὶ δὲν ἐνοχλεῖ κανένα, ζῇ ἡσύχως, ὑπερασπίζει μάλιστα τοὺς συγχωρίους του, ἑπομένως δὲν ἐννοεῖ τί τὸν θέλει ἡ κυβέρνησις. Μετέγραψα ἐν περιλήψει τὸν διάλογον τοῦτον ὅπως μοὶ μετεδόθη, ἵνα συμπεράνω ὅτι ἂν ἡ διαγωγὴ τοῦ Σκουρλῆ εἶνε τοιαύτη, εἶνε ἄδικον νὰ ἐπιζητῆται ἡ σύλληψις αὐτοῦ, ἀφοῦ ἐν ταῖς φυλακαῖς τιθέμενος εἶνε ἄχρηστος· ἐνῷ ὡς φυγόδικος μένων δύναται νὰ χρησιμεύσῃ φύλαξ τοῦ χωρίου του κατὰ τῶν λοιπῶν φυγοδίκων.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ
Πρακτορεῖον Χαβᾶ

Παρίσιοι, 9 Σεπτεμβρίου. Ὁ στρατηγὸς Καμπενὼν διωρίσθη ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν.

Ὁ κ. Μουὶ παρευρίσκετο εἰς τὴν κηδείαν τοῦ υἱοῦ τοῦ κ. Μαυροκορδάτου γενομένην σήμερον.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ πρὸς ἐνοικίασιν μικρὰ οἰκία ἢ ὄροφος οἰκίας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ *Σταδίου* εἰ δυνατὸν ἢ κατὰ τὴν συνοικίαν *Κολοράκι*, μὲ τρία δωμάτια, μετὰ ἢ ἄνευ ἐπίπλων. Ἡ διεύθυνσιν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς *Αἰγύπτου* (6, ς)